

Aan de informateurs betrokken bij de formatie van een nieuw kabinet,
de heren prof.dr. J. Wallage en prof.dr. U. Rosenthal
Postbus 20008
2500 EA DEN HAAG

Onderwerp: natuur, landschap en economie in een vitaal platteland

Datum: 9 juli 2010

Het beleid met betrekking tot natuur en landschap van de afgelopen jaren heeft successen gebracht, maar kan alleen worden voortgezet als dat in evenwicht gebeurt met de economische ontwikkeling van het platteland. Daarvoor is een multifunctionele en efficiënte ontwikkelingsstrategie noodzakelijk, die bovendien moet passen binnen de financiële mogelijkheden van de komende jaren. De strategie moet gebaseerd zijn op landelijk bepaalde hoofdlijnen, en moet vervolgens gebiedsgewijs worden uitgewerkt en ingevuld, met flexibiliteit en realiteitszin, met publiek en privaat geld. De ANWB, de Federatie Particulier Grondbezit, De12Landschappen, de land- en tuinbouworganisatie LTO Nederland, Natuurmonumenten, Natuurlijk Platteland Nederland, de RECRON en Staatsbosbeheer hebben deze strategie uitgewerkt in een gezamenlijk manifest.

Het manifest wijst op de grote maatschappelijke betekenis van een vitaal platteland, waarbij de belangen van natuur en landschap nauw verbonden zijn met die van voedselproductie, recreatie, volksgezondheid, het oplossen van de klimaatproblematiek, etcetera. Natuur en landschap zijn bovendien een belangrijke economische factor; ondernemerschap en creatieve financieringsmogelijkheden moeten worden benut om een bijdrage te leveren aan verdere kwaliteitsverbetering van natuur en landschap. Economische vitaliteit is bovendien een voorwaarde om draagvlak voor het natuur- en landschapsbeleid te behouden.

In het manifest wordt onder meer het volgende bepleit:

- (Algemeen). Het platteland moet beter worden ontsloten. Daartoe moeten landgoederen en natuurgebieden voor het publiek zijn opengesteld, en dat geldt ook voor delen van het agrarisch gebied. Ook moeten stad en land beter worden verbonden, onder meer door recreatieve uitloopgebieden. Multifunctioneel ondernemerschap moet worden bevorderd, onder meer door diensten op het gebied van natuur en landschap te belonen. Tegelijkertijd moeten keuzes worden gemaakt: een duidelijk ruimtelijk beleid van de overheid, beperking van de hoeveelheid van grondclaims en verkorting van procedures zijn nodig om de onzekerheid voor particuliere grondgebruikers te verkleinen.
- (De ecologische hoofdstructuur). De EHS moet met oog voor de lokale en regionale omstandigheden op gebiedsniveau worden gerealiseerd, zodat deze in de eerder beoogde omvang en kwaliteit kan worden afgemaakt. Bij schaarste aan financiële middelen kan voor de realisatie meer tijd worden uitgetrokken. Daarbij moet een nieuw tijdspad worden bepaald, moeten prioriteiten worden gesteld, en moet schaduwwerking voor ondernemers worden voorkomen in die gebieden waar realisatie van de EHS een lage prioriteit heeft. Terreinbeherende organisaties, agrariërs en andere particuliere grondeigenaren spelen bij de invulling van de EHS alle een belangrijke rol. Uitvoering van de zogenaamde Verklaring van Linschoten en van het manifest 'Natuurlijk lukt het, met meer boeren voor natuurbeheer' zijn van belang om agrariërs en particuliere grondeigenaren op gelijkwaardige wijze bij de realisatie en het beheer van de EHS te betrekken.
- (Natura 2000). Het Natura-2000 beleid is gebaseerd op Europese regelgeving, waarbij de bescherming van internationaal waardevolle gebieden voorop staat. Uitvoering van deze afspraken, in het bijzonder de (verdere) aanwijzing van Natura-2000 gebieden en het opstellen van beheerplannen voor deze gebieden, is nodig. Binnen de grenzen van hetgeen Europees verplicht is en rekening houdend met sociaal-economische aspecten moet ontwikkelingsruimte voor bedrijven blijven, onder meer door waar nodig tijd te

nemen voor de uitvoering en door het opstellen van programma's zoals die momenteel voor de reductie van de stikstofbelasting worden opgesteld. Belangrijk is het scheppen van duidelijkheid voor alle betrokkenen.

- (wetgeving). De regelgeving met betrekking tot natuur en landschap moet, zonder af te doen aan het beschermingsniveau, worden vereenvoudigd. Daarbij moet meer ruimte worden gecreëerd voor de bescherming van natuur en landschap in samenhang met economische ontwikkeling. Ook de handhaving en de uitvoering van de regelgeving moeten efficiënter en meer gericht op de doelstellingen van het beleid worden georganiseerd.
- (regie). Een multifunctionele ontwikkelingsstrategie voor het platteland vergt onder meer goede regie door de overheid. Onverlet de verantwoordelijkheid die een gedecentraliseerde uitvoering van het beleid van de provincies met zich meebrengt, blijft het rijk voor de hoofdlijnen van het beleid verantwoordelijk.

Partijen dringen er bij het volgende kabinet op aan het beleid met betrekking tot natuur en landschap in evenwicht met de economie op het platteland langs de hiervoor geschetste en in het manifest uitgewerkte wijze vorm en inhoud te geven. Zij willen graag, in onderlinge samenwerking, de uitvoering daarvan bevorderen.

mr. G.H.N.L. van Woerkom
hoofddirecteur ANWB

ir. J.J. Helder
voorzitter Federatie Particulier Grondbezit

dr.ir. H.H. Bartelink
directeur De12Landschappen

A.J. Maat
algemeen voorzitter LTO Nederland

ir. J.J. de Graeff
algemeen directeur Natuurmonumenten

J. Roemaat
voorzitter Natuurlijk Platteland Nederland

drs. J.J.P.M. Thönissen
directeur RECRON

drs. C.J. Kalden
directeur Staatsbosbeheer